

Sectorplan 02 Restafval van bedrijven

I Afbakening

Dit sectorplan heeft betrekking op restafval van bedrijven dat qua aard en samenstelling vergelijkbaar is met fijn huishoudelijk restafval. Het kan daarbij gaan om afval dat afkomstig is van bedrijven uit de handel, diensten en overheidssector (HDO-sector), industriële bedrijven en overige niet-industriële bedrijven. Het betreft uitsluitend niet-procesafhankelijk afval. De volgende afvalstoffen vallen onder de reikwijdte van dit sectorplan:

<i>Afvalstoffen</i>	<i>Toelichting</i>
Fijn restafval van niet-industriële bedrijven	Dit betreft afval dat overblijft bij bedrijven uit de handel, diensten en overheidssector (HDO-sector) en overige niet-industriële bedrijven nadat deelstromen gescheiden zijn gehouden en gescheiden zijn afgevoerd. In praktijk betreft het restafval dat qua aard en samenstelling vergelijkbaar is met fijn huishoudelijk restafval.
Niet-procesafhankelijk fijn restafval van industriële bedrijven	Dit betreft restafval afkomstig van industriële bedrijven dat qua aard en samenstelling vergelijkbaar is met fijn huishoudelijk restafval.
Niet-specifiek ziekenhuisafval	Aangezien dit afval qua samenstelling vergelijkbaar is met fijn huishoudelijk restafval, valt dit afval onder dit sectorplan.
Overblijvend residu dat ontstaat bij het sorteren of anderszins verwerken van fijn restafval van bedrijven	Met fijn restafval van bedrijven wordt het restafval van industriële en van niet-industriële bedrijven en niet-specifiek ziekenhuisafval bedoeld.
Keukenafval en etensresten afkomstig zijn van internationaal opererende vervoersmiddelen	Met internationaal opererende vervoersmiddelen worden in ieder geval vaartuigen en vliegtuigen bedoeld.

In paragraaf IV is een nadere toelichting opgenomen op de afbakening, alsook een overzicht van afvalstoffen die overeenkomsten vertonen met de afvalstoffen van dit sectorplan, maar vallen onder andere delen van het LAP.

II Minimumstandaard voor verwerking

Minimumstandaard voor vergunningverlening

	<i>Afvalstoffen / deelstroom</i>	<i>Minimumstandaard voor verwerking (en eventuele voorwaarden)</i>
a	fijn restafval van niet-industriële bedrijven	Verbranden als vorm van verwijdering.
b	niet-procesafhankelijk fijn restafval van industriële bedrijven	Sorteren, nascheiden of anderszins verwerken gericht op nuttige toepassing van (een deel van) het restafval van bedrijven is toegestaan, met als beperking dat het overblijvende residu nog minimaal verbrand moet kunnen worden ¹ . Voor de verwerking van de hierbij gevormde deelfracties / monostromen wordt verwezen naar de daarvoor geldende minimumstandaarden.
c	niet-specifiek ziekenhuisafval	
d	overblijvend residu van het sorteren of anderszins verwerken van fijn restafval van bedrijven	Verbranden als vorm van verwijdering.
e	Keukenafval en etensresten afkomstig van internationaal opererende	

¹ Dit kan dus betekenen dat iets minder ver wordt gesorteerd ten behoeve van recycling dan technisch mogelijk is om te voorkomen dat een residu overblijft dat alleen maar gestort zou kunnen worden.

	vervoersmiddelen	
--	------------------	--

Zie paragraaf V voor een toelichting op de minimumstandaard.

Ontwikkelingen afvalstroom en minimumstandaard

Na aanvang van de planperiode wordt gezien of de lijn dat bij sorteren, nascheiden of anderszins verwerken van fijn restafval als alternatief voor verbranden geen enkel residu mag worden gestort gehandhaafd moet blijven. Het resultaat van deze analyse kan leiden tot aanpassing van de minimumstandaard in de nabije toekomst.

Verder wordt verwacht dat vanaf 2025 het verbranden van fijn restafval van bedrijven waarin een aantal specifieke recyclebare deelstromen voorkomen niet meer aan de orde is. Bezien wordt of tussentijds aanpassen van de minimumstandaard door verbranding van bepaalde componenten te verbieden kan bijdragen aan de realisatie van dit streven.

Zie paragraaf VI voor een toelichting op de verwachte ontwikkelingen.

III Grensoverschrijdend transport

Het toetsingskader, de bezwaargronden en de bijbehorende procedures voor overbrenging vanuit of naar Nederland zijn opgenomen in het [hoofdstuk B.13](#) 'Grensoverschrijdend transport van afvalstoffen' van het beleidskader.

In [bijlage F.10](#) is een gedetailleerde beslisboom opgenomen t.b.v. het vaststellen of overbrenging t.b.v. een bepaalde verwerking op basis van [hoofdstuk B.13](#) kan worden toegestaan. De uitwerking voor dit sectorplan is hieronder gegeven. Deze uitwerking geldt:

- voor overbrenging binnen de Europese Unie, en
- voor invoer van buiten de Europese Unie en uitvoer naar buiten de Europese Unie, tenzij
 - uit paragraaf B.13.2.2 van het beleidskader iets anders volgt en/of
 - toetsing aan verordening [1013/2006/EG](#) (EVOA) al direct leidt tot bezwaar (bijvoorbeeld op basis van art. 36 van de verordening).

Dierlijke bijproducten

Als sprake is van (de aanwezigheid van) dierlijke bijproducten, dan is voor (communautair en internationaal) transport de [Verordening dierlijke bijproducten](#) en niet Verordening (EG) 1013/2006 leidend. Communautair en internationaal transport van dierlijke bijproducten die zijn gemengd met ander afval vallen – als het andere afval gevaarlijk afval is - weer wél onder de EVOA.

Overbrenging vanuit Nederland:

Overbrenging vanuit NL:	In beginsel toegestaan?	Toelichting, voorwaarden of uitzondering
<i>(voorlopige) nuttige toepassing:</i>		
t.b.v. voorbereiding voor hergebruik	NVT	Gezien de aard en/of samenstelling van de afvalstof.
t.b.v. recycling of, t.b.v. voorlopige nuttige toepassing gevolgd door recycling	Ja	Tenzij een deel van de overgebrachte afvalstof wordt gestort, aangezien in dat geval de mate van nuttige toepassing de overbrenging niet rechtvaardigt (zie beleidskader hoofdstuk B.13 par. B.13.5.2).
t.b.v. andere nuttige toepassing		
<i>(voorlopige) verwijdering:</i>		
t.b.v. verbranden	Ja	--
t.b.v. andere vormen van (voorlopige) verwijdering dan verbranden of storten ²	Ja	Tenzij als vervolghandeling een deel van de overgebrachte afvalstof wordt gestort (nationale zelfverzorging).

² Dit betreft alle verwijderingshandelingen anders dan D1 en D10 uit de bijlage I [KRA](#), alsook verwijderingshandelingen niet genoemd in de KRA.

t.b.v. storten	Nee	Op grond van nationale zelfverzorging én omdat verbranden als vorm van verwijdering mogelijk is.
----------------	-----	--

Overbrenging naar Nederland:

<i>Overbrenging naar NL:</i>	<i>In beginsel toegestaan?</i>	<i>Toelichting, voorwaarde of uitzondering</i>
<i>(voorlopige) nuttige toepassing</i>		
t.b.v. voorbereiden voor hergebruik	Ja	Indien hergebruik technisch mogelijk is en er geen wettelijke belemmeringen voor het (vorbereiden voor) hergebruik zijn.
t.b.v. recycling	Ja	Indien de verwerking in overeenstemming is met de minimumstandaard.
t.b.v. andere nuttige toepassing	Ja	Indien de verwerking in overeenstemming is met de minimumstandaard, tenzij op het moment van indienen van de kennisgeving belemmeringen bestaan op basis van het flexibele importplafond voor buitenlands brandbaar afval. Zie beleidskader hoofdstuk B.13 par. B.13.4.2.2 en par. B.10.5.
<i>(voorlopige) verwijdering</i>		
t.b.v. verbranden	Ja	Indien de verwerking in overeenstemming is met de minimumstandaard, tenzij op het moment van indienen van de kennisgeving belemmeringen bestaan op basis van het flexibele importplafond voor buitenlands brandbaar afval. Zie beleidskader hoofdstuk B.13 par. B.13.4.2.2 en par. B.10.5.
t.b.v. andere vormen van (voorlopige) verwijdering dan verbranden of storten ²	Ja	Tenzij als vervolghandeling een deel van de overgebrachte afvalstof wordt gestort (nationale zelfverzorging).
t.b.v. storten	Nee	Op grond van nationale zelfverzorging en/of op grond van nationale wettelijke bepalingen en/of omdat verbranden als vorm van verwijdering mogelijk is.

IV Overwegingen bij de afbakening

Fijn restafval van bedrijven is afval dat overblijft bij bedrijven nadat afzonderlijke deelstromen gescheiden zijn gehouden en gescheiden zijn afgevoerd. Het restafval betreft gemengd afval. De residuen die ontstaan bij het sorteren of anderszins scheiden van fijn restafval van bedrijven vallen eveneens onder de reikwijdte van dit sectorplan.

Dit sectorplan heeft in de eerste plaats betrekking op afval afkomstig van bedrijven uit de handel, diensten en overheidssector (HDO-sector). Als voorbeelden van bedrijven worden genoemd: detail- en groothandel, reparatiebedrijven, transportbedrijven, horeca, uitleveringen, financiële en overige zakelijke en niet-zakelijke dienstverlening, verhuur en handel in roerend en onroerend goed, overheidsdiensten, onderwijs, gezondheidszorg, sport en recreatie. Onder restafval van bedrijven vallen bijvoorbeeld ook verpakte goederen (niet gevaarlijk) van niet-industriële bedrijven die de consument niet hebben bereikt en om redenen als bijvoorbeeld beschadiging of over-de-datum worden afgevoerd voor verwerking (vb uit supermarkten).

Niet -procesafhankelijk restafval van bedrijven en niet-specifiek ziekenhuisafval vallen eveneens onder dit sectorplan, omdat zij een vergelijkbare samenstelling hebben als restafval van huishoudens. Met niet-procesafhankelijk restafval van bedrijven wordt bedoeld het restafval afkomstig van industriële bedrijven dat qua samenstelling vergelijkbaar is met huishoudelijk restafval. Niet-procesafhankelijk restafval van bedrijven kan wel vrijkomen bij die procesindustrie, bijvoorbeeld bij ondersteunende activiteiten als kantoor of kantine. Afval dat samenhangt met de industriële processen zelf valt in het algemeen onder [sectorplan 3](#).

Daarnaast heeft dit sectorplan betrekking op restafval van overige niet-industriële bedrijven die ook niet onder de HDO-sector vallen. Als voorbeeld worden genoemd het restafval uit de agrarische sector en restafval uit de bouwnijverheid.

Het beleid voor de gescheiden ingezamelde monostromen of tijdens de nascheiding/sortering afgescheiden monostromen is uitgewerkt in andere sectorplannen of het beleidskader.

Volgens recente wijzigingsvoorstellen wordt in de Kaderrichtlijn afvalstoffen waarschijnlijk een definitie van stedelijk afval opgenomen. Restafval van bedrijven is onderdeel van het stedelijk afval. De overige vormen van stedelijk afval komen in andere sectorplannen van het LAP aan bod.

Verordening dierlijke bijproducten i.r.t. dit sectorplan

Keukenafval en etensresten afkomstig van internationaal opererende middelen van vervoer zijn categorie 1-materiaal als bedoeld in de Verordening EG 1069/2009 ([Verordening dierlijke bijproducten](#)). Bij twijfel of een vuilniszak dergelijk keukenafval en etensresten bevat, moet de hele vuilniszak als categorie 1-materiaal worden beschouwd (voorzorgsbeginsel).

Vergelijkbare, maar niet onder dit sectorplan vallende afvalstoffen

Onderstaand – niet limitatief bedoeld – overzicht geeft afvalstoffen weer die vergelijkbaar zijn met de afvalstoffen uit dit sectorplan maar *niet* onder de reikwijdte van dit sectorplan vallen:

Afvalstoffen	Toelichting of verwijzing
Bij bedrijven gescheiden ingezamelde deelstromen, voor zover sprake is van (vrijwel zuivere) monostromen ³	Zie onderstaande sectorplannen. Voor zover de monostromen niet onder een sectorplan van het LAP vallen, moet verwerking worden getoetst aan de afvalhiërarchie, als bedoeld in paragraaf A.4.2 van het beleidskader
Grof bedrijfsafval, zoals meubilair etc.	Zie beleidskader
Componenten uit grof bedrijfsafval die naar soort worden gescheiden, voor zover sprake is van monostromen ³	Zie onderstaande sectorplannen. Voor zover de monostromen niet onder een sectorplan van het LAP vallen, moet verwerking worden getoetst aan de afvalhiërarchie, als bedoeld in paragraaf A.4.2 van het beleidskader
Fijn en grof restafval van particuliere huishoudens	Zie SP1 (huishoudelijk restafval (fijn en grof))
Partijen verpakt productieafval, mischarges en 'over-de-datum' producten die de	Zie SP3 (procesafhankelijk industrieel afval van productieprocessen)

³ Zie begrippenlijst.

eindgebruiker nog niet hebben bereikt	
Afval van voedselproductie en overig procesafhankelijk industrieel afval	Zie SP3 (procesafhankelijk industrieel afval van productieprocessen)
Papier en karton	Zie SP4 (gescheiden ingezameld papier en karton)
Textiel	Zie SP5 (gescheiden ingezameld textiel)
Keukenafval, swill, veilingafval, over-de-datums-producten (van verpakking ontdaan)	Zie SP7 (gescheiden ingezameld organisch bedrijfsafval)
Grof tuinafval	Zie SP8 (gescheiden ingezameld groenafval)
Reinigingsdienstenafval	Zie SP9 (afval van onderhoud van openbare ruimten)
Kunststoffen	Zie SP11 (kunststof)
Metalen	Zie SP12 (metalen)
Batterijen en/of accu's	Zie SP13 (batterijen en accu's)
KGA	Zie SP18 (KCA/KGA)
Specifiek ziekenhuisafval	Zie SP19 (afval van gezondheidszorg bij mens of dier)
Gemengd afval dat vrijkomt bij het bouwen, renoveren en slopen van gebouwen en bouwwerken	Zie SP28 (gemengd bouw- en sloopafval en gemengde fracties)
Dakafval	Zie SP33 (dakafval)
Hout	Zie SP36 (hout)
Asbest	Zie SP37 (asbest en asbesthoudende afvalstoffen)
Vlakglas	Zie SP38 (gescheiden ingezameld vlakglas)
Grond	Zie SP39 (grond)
Verpakkingsafval	Zie SP41 (verpakkingen algemeen) Zie SP42 (verpakkingen met verf, lijm, kit of hars) Zie SP43 (verpakkingen met overige gevaarlijke stoffen)
Gasflessen en overige drukhouders	Zie SP44 (glasflessen en overige drukhouders)
Brandblussers	Zie SP45 (brandblussers)
Banden van voertuigen	Zie SP52 (banden) Zie paragraaf 4.2 van het beleidskader (onder meer banden van fietsen en scooters)
TL-buizen en spaarlampen	Zie SP66 (gasontladingslampen en fluorescentiepoeder)
Elektrische en elektronische apparatuur	Zie SP71 (afgedankte elektrische en elektronische apparatuur)
Matrassen, steenwol, tapijt en rubber	Zie SP84 (overige monostromen)

Euralcodes in relatie tot dit sectorplan

De volgende Euralcodes *kunnen* betrekking hebben op afval dat valt onder de reikwijdte van dit sectorplan: 180104; 180203; 191210; 191212; 200301; 200307; 200399.

Deze opsomming is indicatief. Euralcodes kunnen namelijk relevant zijn voor meerdere sectorplannen. Voor de feitelijke afbakening van wat onder dit sectorplan valt, is paragraaf I van het sectorplan bepalend en niet deze opsomming van Euralcodes (zie ook [hoofdstuk D.4](#) Omgaan met Eural, van het beleidskader).

V Toelichting en specifieke aandachtspunten bij dit sectorplan

Het beleidskader is de basis voor het afvalbeheer en beleidsuitvoering. Dit sectorplan geeft de specifieke invulling van de onderdelen 'minimumstandaard' en 'grensoverschrijdend transport' voor de in de afbakening genoemde afvalstoffen. Waar dit sectorplan afwijkt van het beleidskader is het sectorplan leidend. Het is uitermate belangrijk dat iedereen die betrokken is bij afvalbeheer ook kennis neemt van het beleidskader.

Specifiek voor de praktijk van vergunningverlening zijn de volgende hoofdstukken van het beleidskader in het bijzonder van belang:

- Wettelijke reikwijdte van het LAP ([Deel A.2.3](#))
- Voorwaarden voor afwijken van het LAP bij vergunningverlening ([Deel A.2.6](#))
- Het algemene beleid rond afvalscheiding ([Deel B.3](#))
- Het beleid rond en het vergunnen van inzamelen ([Deel B.4](#))
- Het beleid rond op- en overslaan van afvalstoffen ([Deel B.5](#))

- Het algemene beleid rond (niet) mengen van afvalstoffen ([Deel B.7](#)).
- Taken en bevoegdheden van de verschillende overheden betrokken bij afvalbeleid en beleidsuitvoering waaronder ook de provincies en de gemeenten ([Deel C](#)).
- Specifieke aandachtspunten voor vergunningverlening ([Deel D](#) integraal) met specifiek:
 - Het principe van de minimumstandaard voor verwerking ([Deel D.2](#))
 - Omgaan met de minimumstandaard bij gedeeltelijke (voor)behandeling en het opnemen van sturingsvoorschriften om te borgen dat de totale verwerking conform de minimumstandaard plaatsvindt ([Deel D.2.2.4.2](#)).
 - Aandachtspunten Acceptatie- en verwerkingsbeleid afvalverwerkers ([Deel D.3](#)), met ook aandacht voor specifieke uitzonderingen.
- Omgaan met de Eural ([Deel D.4](#))

Uit het beleidskader, wet- en regelgeving en andere info zijn bovendien ook onderstaande aspecten van specifiek belang:

1. Aandachtspunten t.a.v. gescheiden houden van de afvalstoffen (hele keten)

Gescheiden houden van afvalstoffen is een terugkerend issue op verschillende momenten in het afvalverwerkingsproces waarmee met zorg moet worden omgegaan teneinde verwerking volgens de minimumstandaard niet te frustreren.

Restafval van bedrijven valt onder categorie 109A of 109B van [bijlage 5](#) van het LAP⁴: *overig afval dat niet gestort mag worden volgens het Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen of een minimumstandaard uit het LAP*. Afhankelijk of een partij als gevaarlijk afval moet worden aangemerkt, valt het onder de A of B variant. Op basis van beleid rond het gescheiden houden zoals beschreven in [hoofdstuk B.3](#) moeten afvalstoffen van deze categorie in beginsel gescheiden worden gehouden van elkaar, van andere categorieën afvalstoffen en niet-afvalstoffen. Zie het beleidskader [hoofdstuk B.7](#) (Mengen) voor de voorwaarden waaronder mengen toch is of kan worden toegestaan.

2. Aandachtspunten t.a.v. producent/ontdoener van de afvalstoffen

Het [Activiteitenbesluit](#) en de [Activiteitenregeling milieubeheer](#) stellen in art. 2.12 respectievelijk 2.9 algemene regels rond het gescheiden houden van afvalstoffen. Voor producenten/ontdoeners die wel over een omgevingsvergunning (moeten) beschikken kan het bevoegd gezag aan de omgevingsvergunning specifieke voorschriften verbinden t.a.v. het gescheiden houden en beheer van de afvalstoffen die bij de ontdoener ontstaan, ten einde de (latere) verwerking volgens de minimumstandaard niet te frustreren. Zie ook [hoofdstuk B.3](#) Afvalscheiding.

In het kader van het programma Circulaire Economie zijn acties gestart die van invloed zijn op de afvalstoffen die bij een producent of andere ontdoener vrijkomen en het beheer van deze afvalstoffen. Een aantal van deze acties wordt hierna beschreven.

Duurzame consumptie is een van de doelstellingen in het uitvoeringsprogramma VANG Buitenshuis van het programma Circulaire Economie. Burgers consumeren ook buitenshuis bijv. bij verenigingen, op stations en op het werk. Ingezet wordt op het motiveren van consumenten en het veranderen van hun omstandigheden zodat de duurzame keuze makkelijker en aantrekkelijker wordt dan deze nu is.

Het programma Circulaire Economie richt zich onder meer op het materieel en financieel sluiten van huishoudelijke product- en materiaalketens door ketenpartijen. De ambitie is om daarbij de productketens aan te pakken van alle producten die in de afdankfase onderdeel uitmaken van het gemeentelijk huishoudelijk afval. Vanaf 2015 is gestart met de ketenaanpak voor een aantal afvalstoffen, namelijk kunststoffen, matrassen, incontinentiemateriaal (luiers), voedsel, meubilair, KCA, textiel en drankkartons (zie verder [hoofdstuk A.5](#), paragraaf A.5.3.3.5 van het beleidskader). Voor wat betreft preventie levert de ketenaanpak een concrete bijdrage aan de transitie naar Circulaire Economie (CE) door:

- het gebruik van primaire grondstoffen te verminderen;
- grondstoffen beter te benutten door ze zo lang mogelijk in de productketens te houden en deze in zo veel mogelijk cycli van gebruik opnieuw in te zetten.

⁴ Ook de [Arm](#) kent in bijlage 11 een lijst van afvalcategorieën die van belang is voor het gescheiden houden van afvalstoffen. Vooralsnog geldt deze bijlage voor type A-en B-inrichtingen. Voor type C-inrichtingen geldt de bijlage uitsluitend voor gevaarlijke afvalstoffen. De bijlage is nog gebaseerd op bijlage 5 van LAP2. Middels een geplande wijziging van het Abm en de Arm zal bijlage 11 van de Arm ook geheel gaan gelden voor type C inrichtingen en in overeenstemming worden gebracht met bijlage 5 van LAP3. Vanaf dat moment gelden voor alle type inrichtingen dezelfde afvalcategorieën.

Voor matrassen en dakafval en mogelijk ook voor andere afvalstromen wordt in het kader van de ketenaanpak tevens bekeken of het mogelijk is om de gescheiden inzameling bij de ontdoeners te verbeteren.

In het kader van het programma wordt verder bekeken hoe gekomen kan worden tot de invoering van eenduidige en efficiënte inzamelsystemen van huishoudelijk en bedrijfsafval (consumptiegoederen), zodanig dat altijd en overal (thuis, op het werk/school of onderweg) consumenten hun afval gescheiden kunnen aanbieden. Daarnaast vindt stimulering van hergebruik plaats via het moderniseren van kringloop- en weggeefwinkels en het versterken van de repareren- en opknappcultuur via repaircafés.

3. Aandachtspunten t.a.v. inzameling/vervoer van de afvalstoffen

De hierboven onder 1 genoemde aandachtspunten rond gescheiden houden van de afvalstoffen die vallen onder dit sectorplan zijn ook van belang bij inzameling/vervoer ten einde de verwerking volgens de minimumstandaard niet te frustreren (doelmatigheidsprincipe). Hiervoor is op grond van artikel 10.47 eerste lid van de [Wet milieubeheer](#) in het [Besluit inzamelen afvalstoffen](#) een bepaling opgenomen (artikel 1b) dat ook inzamelaars afvalstoffen die gescheiden worden aangeboden, gescheiden moeten houden. Deze bepaling geldt voor alle afvalstoffen.

4. Aandachtspunten t.a.v. het verwerken van de afvalstoffen

Mengen t.b.v. verwerking (algemeen)

Zoals onder 1 is aangegeven dient deze afvalstof in beginsel gescheiden te worden gehouden van andere afvalstoffen en niet-afvalstoffen. Indien de afvalstof t.b.v. de verwerking moet worden gemengd, is dit slechts toegestaan als in de vergunning van de verwerker is geregeld dat deze afvalstof mag worden gemengd met andere afvalstoffen of met niet-afvalstoffen. De bepalingen en voorwaarden voor het vergunnen van dergelijke menghandelingen zijn opgenomen in hoofdstuk B.7 van het beleidskader.

Erkenning vereist voor opslaan en verwerken van dierlijke bijproducten

Zoals eerder in paragraaf IV is aangegeven zijn keukenafval en etensresten afkomstig van internationaal opererende middelen van vervoer categorie 1-materiaal als bedoeld in de Verordening EG 1069/2009 ([Verordening dierlijke bijproducten](#)).

Alle inrichtingen die dierlijke bijproducten opslaan of verwerken moeten (naast een omgevingsvergunning, onderdeel milieu) in het bezit zijn van een erkenning op basis van de [Verordening dierlijke bijproducten](#). De minister van Economische Zaken (EZ) is bevoegd gezag voor het afgeven en controleren van deze erkenningen. De Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) toetst, namens het ministerie van EZ, verwerkingsroutes aan de Verordening op veterinaire rechtelijke en volksgezondheidsvoorschriften en geeft de noodzakelijke erkenning af. De NVWA controleert bij primaire bedrijven en op transport.

Toelichting op de minimumstandaard

Het beleid voor fijn restafval van bedrijven is gericht op recycling van deelstromen. Voor verwerking van het fijn restafval van bedrijven heeft nuttige toepassing de voorkeur. Vanwege de heterogeniteit van fijn restafval van bedrijven is dat niet altijd mogelijk. Om die reden is de minimumstandaard 'verbranden als vorm van verwijdering'. Bij verbranden van restafval van bedrijven in een AVI leidt de rookgasreiniging tot een minimale hoeveelheid reststoffen die wordt gestort. De overige reststoffen worden nuttig toegepast. Bovendien wordt bij het verbranden energie gewonnen. Om deze redenen is de minimumstandaard milieuhygiënisch verantwoord.

Op basis van de minimumstandaard is het voor het vergunnen van alternatieven voor integrale verbranding (sorteren, scheiden, etc.) van belang dat de hele keten vanaf het ontstaan van het fijn restafval van bedrijven tot en met de verwerking van verkregen fracties wordt gezien. Het bevoegd gezag moet zich bij het vergunnen van het sorteren/nascheiden van fijn restafval van bedrijven dus een beeld vormen van de vrijkomende fracties en residuen en de wijze van verwerken daarvan. Omdat het hier gaat om de hele keten heeft dit ook betrekking op het verder verwerken van deelfracties en residuen in een andere inrichting. Dat betekent dat mogelijk gewerkt moet worden met sturingsvoorschriften.

Deze bepaling is in de minimumstandaard opgenomen om te stimuleren dat het bevoegd gezag bij een initiatiefnemer die fijn restafval van bedrijven anders gaat verwerken dan door verbranden al nagaat of de gevormde fracties en residuen inderdaad niet gestort hoeven te worden. Hiermee wordt voorkomen dat verwerkingsinitiatieven worden vergund die verder in de keten leiden tot fracties of residuen waarvoor storten met ontheffing de enige optie is.

Ten aanzien van in het restafval van bedrijven voorkomende luiers en ander incontinentiemateriaal wordt opgemerkt dat hierin pathogenen en restanten van (afbreekproducten van) medicijnen kunnen voorkomen. Onbekend is in hoeverre deze stoffen bij (biologische) verwerking worden afgebroken. Daardoor is ook niet bekend of deze stoffen kunnen voorkomen in de producten van de verwerking. Ook zijn de gevolgen van de in het incontinentiemateriaal voorkomende absorptiematerialen voor de aard en kwaliteit van de verwerkingsproducten nog onbekend. In het kader van het programma Circulaire Economie wordt voor incontinentiemateriaal een ketenaanpak gevolgd. Mogelijk dat in het kader van de ketenaanpak nieuwe inzichten over de verwerking van incontinentiemateriaal worden verkregen. Voor meer informatie over de ketenaanpak zie [hoofdstuk A.5](#) van het beleidskader.

Relatie met de verordening dierlijke bijproducten

De [Verordening dierlijke bijproducten](#) is leidend ten opzichte van de Wet milieubeheer (Wm), tenzij sprake is van verbranden en storten van dierlijk afval. In dat geval zijn zowel de Verordening dierlijke bijproducten als de Wet milieubeheer van toepassing. Verwerking door composteren of vergisten van categorie 1-materiaal is niet toegestaan op grond van de Verordening. Indien verbranden van keukenafval en etensresten afkomstig van internationaal opererende middelen van vervoer plaatsvindt, dient tevens te worden voldaan aan de bepalingen van de Verordening dierlijke bijproducten. Dat betekent onder andere dat verwerking moet plaatsvinden in een erkende installatie en moet voldoen aan de eisen zoals beschreven in artikel 10 van de Uitvoeringsverordening dierlijke bijproducten. Storten is niet toegestaan vanwege een stortverbod op grond van artikel 1, cat. 19, van het [Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen](#) (Bssa)

Het is wel mogelijk dat erkende bedrijven dierlijke bijproducten scheiden of sorteren. Uitgesorteerde materialen zijn nog steeds categorie 1-materiaal totdat zodanige reiniging of ontsmetting heeft plaatsgevonden dat geen gevaar meer bestaat voor volks- of diergezondheid.

BREF in relatie tot de minimumstandaard

Bij het vaststellen van de minimumstandaard voor de afvalstoffen die vallen onder dit sectorplan zijn de BBT-referentiedocumenten (BREF's) betrokken, die zijn opgesteld in het kader van de [richtlijn industriële emissies](#) (RIE) en voorheen in het kader van de in de RIE opgenomen IPPC-richtlijn. In de BREF's zijn de beste beschikbare technieken (BBT) beschreven voor bedrijfstakken of activiteiten. Bij de vergunningverlening moet rekening worden gehouden met deze BBT-conclusies. Om die reden is getoetst of ook de beschreven minimumstandaard hiermee niet in strijd is.

De BREF Afvalverbranding bevat als BBT aangemerkte bepalingen voor de afvalstoffen van dit sectorplan. In het algemeen hebben deze bepalingen betrekking op de proces-technische en organisatorische uitvoering van de behandeling van de afvalstoffen en/of over de toelaatbare emissieniveaus. Deze zijn relevant bij vergunningverlening voor de verwerking van de afvalstoffen, maar niet bepalend voor de toelaatbaarheid van bepaalde methoden van verwerking zoals deze in de minimumstandaard wordt vastgelegd. De minimumstandaard is daarmee in overeenstemming met de betreffende BBT-conclusies.

De BREF Afvalverbranding bevat ook een als BBT aangemerkte bepaling die voorschrijft dat de afvalstoffen ten minste een specifieke verwerking moeten ondergaan. Het gaat daarbij om de afscheiding van ferro en non-ferro metalen voor of na verbranding van het afval. Deze bepaling is betrokken bij het sectorplan voor AVI-bodemassas ([SP20](#)).

Stortverbod

Op grond van het [Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen](#) (Bssa), artikel 1, eerste lid, geldt voor categorie 15:

- a. huishoudelijk restafval en daarmee vergelijkbaar restafval van bedrijven;
 - b. deelstromen of residuen, afkomstig van de handmatige en mechanische verwerking van stromen restafval als bedoeld onder a;
- een stortverbod.

VI Doorkijk minimumstandaard en ontwikkelingen

Algemeen

Ten aanzien van de in restafval van bedrijven voorkomende in het afvalstadium geraakte voedingsmiddelen wordt het volgende opgemerkt. Een derde deel van de mondiaal geproduceerde hoeveelheid voedsel gaat verloren of wordt verspild. Dit gebeurt in de gehele keten van agrarische

productie tot aan de consumptie. Preventie van voedselverspilling is dan ook een belangrijk aandachtspunt. Ter voorkoming van voedselverspilling richt het beleid zich op:

- a. Het voorkomen van verliezen van voedsel, bestemd voor menselijke consumptie (preventie).
- b. Het zo hoog mogelijk verwaarden van onvermijdelijke rest- en bijstromen in de voedselketen (de zogenoemde 'Ladder van Moerman', die is ingedeeld op basis van maximaal behoud van energie en materiaal, is hierbij het uitgangspunt).

Vanaf 2015 is gestart met de ketenaanpak voor een aantal afvalstoffen, waaronder voedsel (zie verder [hoofdstuk A.5](#) en [B.2.4](#) van het beleidskader). De ketenaanpak betreft het materieel en financieel sluiten van huishoudelijke product- en materiaalketens door ketenpartijen en wordt uitgevoerd in het kader van het uitvoeringsprogramma VANG-HHA van het programma Circulaire Economie. Het programma VANG-HHA richt zich op huishoudelijk afval, maar de resultaten zijn ook van belang voor en van invloed op het afvalbeheer van bedrijven.

Vooruitblik minimumstandaard

Storten van residu

Het beleid is er al jaren op gericht dat we restafval van bedrijven integraal willen verbranden en dat alternatieve verwerking (sorteren, scheiden) niet wordt toegestaan wanneer er vervolgens residuen uit het restafval worden gestort. Voorkomen moet immers worden dat een alternatief leidt tot het afscheiden van enkele voor recycling interessante componenten, terwijl gelijktijdig (een groot deel van) het overige afval vervolgens moet worden gestort. In die gevallen kiezen we liever voor integrale verbranding. Daar tegenover staat dat het mogelijk wel interessant is wanneer de bulk van het restafval door de verwerking voor recycling beschikbaar komt en slechte een klein inert deel wordt gestort. Vraag is dan waar op de schaal tussen 'iets recyclen en veel storten' en 'veel recyclen en iets storten' ligt het omslagpunt en is dat ook zodanig te formuleren dat het bruikbaar is voor vergunningverlening.

In het kader van het project hoogwaardige recycling – onderdeel van het convenant Meer en Betere Recycling – is een eerste poging gedaan om te kijken of het mogelijk is dit omslagpunt te definiëren. Dit is voorsnog niet geslaagd, mede omdat een aantal zaken die in de maatschappij in het algemeen als negatief voor storten worden aangemerkt zich slecht in een LCA laten vertalen. Bij aanvang van de planperiode wordt hier een nadere studie naar gestart. Indien dit succesvol is kan dat leiden in een aanpassing van de methodiek volgens welke in het kader van dit LAP LCA's moeten worden uitgevoerd ([bijlage F.9](#)), maar mogelijk ook tot aanpassing van de minimumstandaard van dit sectorplan.

Verbranden van recyclebare componenten

De staatssecretaris van IenM heeft in het programma Circulaire Economie de ambitie uitgesproken dat de hoeveelheid restafval die wordt verbrand of gestort moet worden verminderd. In 2012 werd er nog bijna 10 miljoen ton materiaal uit Nederland aangeboden. De ambitie is om die hoeveelheid in tien jaar te halveren. Het uitvoeringsprogramma [VANG Buitenshuis](#) is gericht op het verminderen van de hoeveelheid restafval van bedrijven, overheden en maatschappelijke organisaties in de dienstensector (zorg, overheid, onderwijs, vrije tijd, horeca, winkels, handel, vervoer, zakelijke dienstverlening). Het gaat om:

- het voorkomen van afval, bijvoorbeeld het tegengaan van voedselverspilling of het verminderen van verpakkingen of gebruik van herbruikbare verpakkingen
- het meer en beter recyclen van afval, nog maar 51% van het afval wordt gerecycled, van het restafval is het merendeel vergelijkbaar met huishoudelijk afval. GFT/Swill, verpakkingen, papier en karton kunnen onder andere nog beter worden gescheiden.

Ook voor bedrijven in de dienstensector is het van belang dat zij hun afval aan de bron zoveel mogelijk naar soort gescheiden houden en gescheiden laten inzamelen en verwerken. Deels is dit ook vervat in regelgeving. Zie hiervoor verder [hoofdstuk B.3](#), paragraaf B.3.5 van het beleidskader.

Om een halvering van restafval dat wordt verbrand (of gestort) te realiseren zullen voor veel relevante stromen in het bedrijfsafval de ketens moeten worden gesloten. Verwacht wordt daarom dat vanaf 2025 het verbranden van fijn restafval van bedrijven waarin de volgende recyclebare deelstromen voorkomen niet meer aan de orde is: kunststofverpakkingsmateriaal, harde kunststoffen, glazen verpakkingsmateriaal, metalen, papier en karton, textiel niet zijnde tapijt, vlakglas, gft, keukenafval /swill /veilingafval/over-de-datum-producten, grof tuinafval, A-hout en B-hout, banden van voertuigen, dakafval, geëxpandeerd polystyreenschuim, gemengd steenachtig materiaal, gips, matrassen en grond. De hiervoor vermelde, te scheiden deelstromen zijn mede gebaseerd op artikel 3.115, lid 2, van de [Activiteitenregeling](#).

In de loop van de planperiode wordt regelmatig gezien wat de voortgang is en in hoeverre het bannen van deze componenten uit te verbranden restafval al realistisch is. In dat kader zal steeds worden gezien of het tussentijds aanpassen van de minimumstandaard door verbranding van specifieke componenten in restafval te verbieden de beoogde beleidslijn kan ondersteunen.